

Казки про родину

Наполеглива жінка

Наполеглива жінка

В долині біля невеличкого лісочка і ставка чабан пас овець. День був сонячний і тихий. Вівці добре паслись, а чабан сидів на горбочку і грав в сопілку свою улюблену мелодію.

І ось він чує в лісочку різкий писк, щось смертельно пищить. Чабан схопився, взяв у руки свій кийок з великою головою і побіг до того місця, де сталася якась пригода.

Пастух побачив, що на землі лежить гадюка довжиною до двох метрів. А на гадюці зверху сидить павук. Цей павук такий здоровенний, як казан. Він уп'явся в гадюку і своїми скорпіонськими ногами давить гадюку. Гадюка звивається в передсмертних судоргах і кричить.

Чабан, не довго думаючи, підбіг до павука і вдарив нападника з усієї сили кийком. Павук від сильного удару лопнув. З забитого на смерть павука полетіли бризки густої білої рідини на всі боки. Бризки рідини попали і в очі чабанові. Чабан упав на землю і осліп...

Гадюка прийшла до пам'яті. Вона побачила, що лежить чоловік із закритими очима, догадалась, що сталося. Підлізла до чабана і своїм язиком-жалом вилизала із очей чабана рідину. Чабан став бачити і підвівся. Гадюка до чабана заговорила людським голосом:

— Спасибі тобі, добрий чоловіче! Ти мене врятував від смерті! Побудь тут декілька хвилин, я швидко повернуся і потім тобі щось подарую і розкажу.

Гадюка полізла в кущі. Чабан залишився на місці. За кілька хвилин гадюка повернулася до пастуха і принесла в роті листочок з якогось зілля.

— Візьми оцей листочок та з'їж його. А потім я тобі відкрию одну таємницю.

Чабан довго не хотів їсти листочка. Було йому гидко, що листочок був у роті в гадюки. Гадюка побачила, що чабан чогось, мнеться, боїться. Вона сказала:

— Не бійся нічого. Ти врятував мені життя. Як ти думаєш, чи я тобі зла хочу? Ні, я тобі бажаю тільки добра. Їж, не бійся, а мене будеш згадувати все своє життя.

Чабан повірив гадюці. Узяв листочок і з'їв. Гадюка тоді й говорить:

— От що, чоловіче! Тепер ти будеш знати, про що говорять звірі, птиці і домашні тварини. Все, що живе на світі, розмовляє між собою своєю мовою. Люди цього не розуміють, а ти тепер все будеш знати-розуміти. Тільки давай умовимось, це велика таємниця! Під страхом смерті. Ти про це не смій розказувати нікому. Навіть батькові, матері, братам, сестрам, жінці і дітям не повинен розказувати про цю таємницю. Знай, що як тільки розкажеш, так зразу ж помреш. Вибирай щось із двох: або мовчи і живи, або розкажи і вмирай.

Гадюка ще раз подякувала чабанові за те, що він врятував її, й полізла в кущі.

Чабан узяв свій кийок та сопілку і пішов з лісу до своїх овець. Сів він в холодочку під зеленим дубом і почав грати на сопілці свою улюблену мелодію. А неподалік два молоденькі баранчики граються і стукаються лобами. І ось один промовляє до другого:

— Ей ти, дурень! Ти нічого не знаєш?

— А ти що знаєш? — відповів другий.

— Я більше тебе знаю.

— А що ти знаєш?

— От що: он там могила. На тій могилі є пеньок із великого дерева. Під тим пеньком є скарб. Там багато закопано золота і срібла. Нехай як будемо пасти біля тієї могили, я тобі покажу.

Чабан вже розуміє мову тварин і цих двох баранчиків. Він погнав усіх овець до могили. Баранчики зійшли на могилу. Ото ж перший баранчик і змушує свого товарища добре стукнутися об пеньок на могилі.

Другий баранчик розігнався і добре стукнувся лобом об пеньок. А потім упав до землі і прислухався. Встав і промовив до свого товарища:

— А правда, дзвенять гроші. От якби наш пастух знав, що тут є скарб, і якби він його викопав,

скільки було б у нього багатства!

Так чабан узнав, що на могилі є скарб.

Пригнав увечері овець в село. Повечеряв і ліг трошки відпочити. Запросив до себе жінку та й каже:

— Жінко, сьогодні поїдемо вночі на могилу, там є скарб, поспробуємо його викопати і забрати.

О дванадцятій годині ночі чабан та його дружина запрягли коня у воза, взяли лопати, мішки і поїхали копати гроші на могилу. На світанку вони викопали скарб. Привезли золота і срібла повен віз. Зажили вони щасливо і багато.

Одного разу жінка запитала свого чоловіка, як він міг узнати, що на могилі був скарб. Чоловік сказав дружині, що цього говорити не можна. Жінка більше й не допитувалась.

Чабан добре розуміє, про що говорять домашні тварини, звірі, птиці і часто розказує своїй жінці. Наприклад, був такий випадок: у дворі корова мукає: «М-у-у-у!» Телятко озивається: «М-е-е-е!» Пастух і каже жінці:

— Чуєш, он корова озивається до свого телятка, каже: «Йди сюди», а телятко відповідає корові, своїй матері: «Іду-у-у».

Жінка не витримує і знов допитується пастуха, як це він узнав, про що говорять тварини.

Чабан увесь час твердить, що не може розкривати таємницю, інакше умре.

А жінці ж кортить знати. І чоловіка жаль.

Минуло немало часу, настала зима. Довго вагалась жінка, а таки вирішила: нехай чоловік умирає, але для мене розкриє таємницю.

— Умирай, чоловіче, а мені розкажи, звідкіль ти знаєш, про що говорять тварини і птиці.

Чабан погодився все розказати своїй жінці і вмерти. Жінка приготувала ліжко для покійника. Поставила свічки, наділа йому чисту білизну, помила голову й причесала.

— Скоріше, чоловіче, розповідай про той випадок!

Чоловік розпочав:

— Отож влітку я пас вівці. Чую — в лісі щось пищить. Я побіг до того місця і побачив, як великий павук давив гадюку. Я вбив павука своїм кийком. Рідина з тіла павука попала мені в очі, я впав і осліп... Гадюка зосталась жива. Тоді гадюка...

Чоловікові стає важко. Він ледве дихає (бо смерть приходить) і він звертається до жінки:

— Жінко, мені зараз дуже тяжко, я вмираю. Може, не потрібно розповідати, я все ж таки хочу жити. Облиш допитуватися, невже тобі буде легше, як я вму?

— Ні-ні-ні! Вмирай, а мені розкажи. Я хочу знати твою таємницю! Де це було так, щоб жінка не знала того, що знає чоловік?

У той час, коли те діялося, в хаті було десять курок і півень. От півень підбіг до однієї курки, дзьобнув її та й каже:

— Чого зерно збираєш не там, де я тобі показував?

Потім підскочив він до другої курки і як ударить її крилами:

— А ти навіщо воду розлила на сковороді? Я вам дам! Вас десять курок, а я один півень між вами. Я старий і не підкоряюсь вам ні в чім! Я не такий дурень, як наш господар-пастух. Він з однією жінкою не може впоратись, умирати вирішив, аби впертій жінці розкрити таємницю. Ач, до чого дожився, не може своїй жінці ради дати, щоб вона поважала свого чоловіка! Ліг вмирати.

Чабан чує, як півень з нього глузує. Сам собі подумав: «Невже я повинен помирати через упертість і наполегливість жінки? Ні-ні-ні! Так не буде, досить!»

Він схопився з ліжка. Свічки, які горіли, кинув на землю, розмахнувся та й вдарив жінку. Вона незчулась, як це сталось, та з криком до чоловіка:

— Чого ти перед смертю б'єшся?

— Я не вмираю, бо з мене навіть, півень сміється. Він мене вважає за дурня, каже, що я одній жінці підкоряюсь, а він має десять і що хоче, те й робить з курками.

Більше жінка не допитувалась про таємницю. Півень врятував свого хазяїна і не дав пастухові вмерти. В народі є така приказка: «Чоловік, про якого й кури говорять». Можливо, чабан і був тим чоловіком.